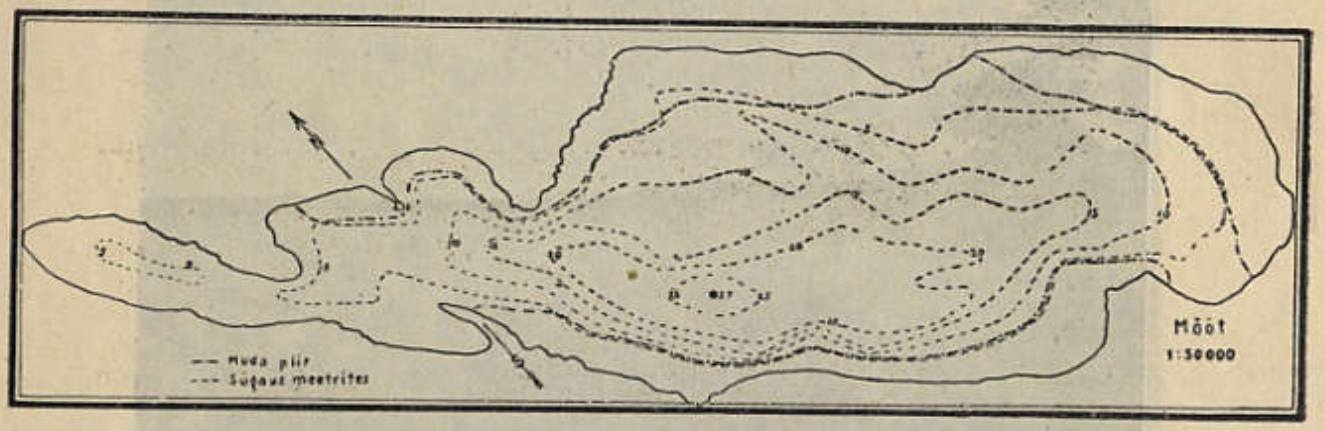
järvest Mudajõe kaudu (prof. B. Doss'i järele 300 liitrit sekundis). Järve loodeotsas on väike saareke.

Soitsjärv (163. joon.) — suuruse poolest teine kihelkonnas (4.4 km pikk, 1 km lai ja pindala 2.23 km²) — on täiesti soostumas ning aastaastalt väheneb järve pindala, muutudes kõikuvaks, hädaohtlikuks sooks. Nagu uurimised näitavad, on Soitsjärv varemail ajul küündinud põhja pool kuni Voldi-Elistvere maanteeni, ning lõuna pool on praegune Lavasoo, mis Linnamäge ümbritseb, järve osa. Järve põhi on kaetud paksu (kuni 5 m, kohati koguni 10 m) mudakihiga ning järve vee praegune suurim sügavus ulatub lõunaotsas veel ainult 5 m (end. järve maksimaalne sügavus 14.5 m), keskmiselt on aga sügavus alla 2 m:i. Vesi on vetikate rohkuse tõttu rohekat värvi. Vesi nõrgub järve sookraavide kaudu ja voolab välja Elistvere jõkke suubuvat Kursi oja mööda, millel Raigastvere voort läbides on kujunenud sügav (kuni 9 m) järskude veerudega (kaldenurgad 10—12°) sälkorg. Kursi talu alt peale on oja sirgendatud ja süvendatud.

M. v. z. Mühlen'i järele.

162. joon. Saadjärv.
Sügavaim koht Suurjärve keskel on 27 m.

Raigastvere pikk kitsas järv (pikkus 3.9 km, laius 0.5 km, pindala 1.2 km²), järskude lääne- ja kirdekallastega ning madalate idakallastega, on samuti vananemis-ajajärgus. Väike kraav Äksi- ja Maarja-Magdaleena piiril toob Praaklima soost vett järve, kuna väljavool sünnib Elistvere jõe kaudu Elistvere ehk Kurujärve (järvede pinna kõrguste vahe 2.1 m).

Elistvere ehk Kurujärv (3.1 km pikk ja 0.9 km lai, 1.75 km²) on piiripealne järv (pindalast kuulub Äksi kihelkonda 0.62 km²), millest läbi voolab Amme jõgi. Järv on võrdlemisi madal (3 m sügav) ja väga mudase põhjaga ning rikkaliku taimekasvuga. Järves on üks suurem ja mõned vähemad pilliroo- ja loasaarekesed, mis aastat kümme tagasi veel täiesti puudusid. Järve soostumine areneb kiiresti. Nüüdne Arvaku soo, kust Elistvere mõisa turvast lõikab, on järve osa. Samuti osutavad järve kadumisprotsessi rannaröönеd, mis 60—70 m praegusest järve rannast eemal.